

T.B.M.M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih : 19.11.2024
Sayı : 418

10/2061

Op. Dr. Turhan ÇÖMEZ
Balıkesir Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Belediyelerin temel görevi halka yararlı olmak ve halkın ihtiyaç duyduğu hizmeti sağlamaktır. Ancak belediyeçiliğe yerleşen rant ve çıkar odaklı anlayışa, Türk milleti uzun yıllar boyunca mahkûm kalmıştır. Bu durum belediyelerin önceliği olan halka yararlı olma ve halkın hak ettiği hizmeti almasına engel olmakta, bazı kesimlerce belediyelerin bir rant kapısı olarak görülmesine neden olmaktadır. Ayrıca yaşanan bu sıkıntı, belediyelerde gerçekleşen ihale süreçlerinin yasallığına ve şeffaflığına gölge düşürmektedir. İhalelerde belediye yönetimine yakın olanların gözetilmesi, ihale süreçlerindeki şeffaflık ve tarafsızlık ilkelerine de gölge düşürmektedir. Yine bu kapsam içerisinde son zamanlarda belediyelerde ortaya çıkan temsil, tanıtım ve ağırlama giderlerinin fahiş miktarlarda olması milletimizde ciddi rahatsızlıklara neden olmuştur. Dolayısıyla, ilgili giderlerin toplumumuzla detaylı bir şekilde paylaşılması elzem hale gelmiştir. Belediyelerin harcamalarına ilişkin şeffaf bir sürecin, kesintisiz bir şekilde yürütülmesi, vatandaşların yerel yönetimlere ve siyasi iradeye yönelik kaybolan güvenini yeniden inşa edebilecektir. Belediyelerin, Türk toplumuna hizmet etmesini engelleyen bir diğer faktör ise, liyakat ilkesine aykırı atamaların yapılması ve yüksek maaşlı danışmanlık sözleşmeleri imzalanmasıdır. Bu ve benzeri sebeplerden ötürü fahiş meblağlar, kamu kaynaklarını israf etmektedir. Bu kapsam çerçevesinde yerel yönetimlerde liyakat ilkesine uygun atamalar yapılması ve personel yönetiminin doğru bir şekilde sağlanması elzemdir. Bu ilkelerden uzak bir belediyeçilik anlayışı hem belediyelerdeki yolsuzluğun miktarını artıracak hem de yolsuzluğun farklı şekillere bürünmesine vesile olacaktır. Bu yüzdendir ki, belediye yönetimi tarafından israf ve yolsuzluk iddialarına ilişkin somut tespitlerin ve eğer varsa bu israf ve yolsuzlukla mücadele için uygun çözüm yollarının aranması gerekmektedir. Son zamanlarda bazı belediyelerle ilgili tartışmalar kamuoyu gündeminde önemli yer tutmuştur. Özellikle belediyelerin festival, seminer, organizasyon ve konser gibi etkinliklerde kullanmış oldukları bütçenin yüksek olması ve bu harcamanın gereksiz olduğu düşüncesi tartışmalara neden olmuştur. Bu bakımdan 2000 yılının başından bugüne bu tür harcamaların denetlenmesi, incelenebilmesi, hata ve usulsüzlüklerin ortadan kaldırılması için Meclis Araştırma komisyonu kurulması elzemdir.

Tüm bu bilgiler kapsamında, 2000 yılından bu yana belediyelerin bütçe harcamalarının incelenebilmesi, kamu kaynaklarının etkin, verimli ve şeffaf bir şekilde kullanılması; halkın yerel yönetimlere olan güveninin yeniden kazanılarak şeffaf bir yönetim anlayışının sağlanması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

Op. Dr. Turhan ÇÖMEZ
Balıkesir Milletvekili
Grup Başkanvekili

TBMM GENEL EVRAK
19 Kasım 2024
No :

GEREKÇE

Belediyeler, yerel yönetimlerin temel taşı olup kamu kaynaklarını en verimli şekilde kullanarak halkın ihtiyaçlarına doğrudan hizmet sunma görevini üstlenmektedir. Ancak, son yıllarda belediye harcamalarına ilişkin kamuoyunda dile getirilen eleştiriler ve yolsuzluk iddiaları, bu görevlerin yerine getirilmesinde ciddi sorunlar yaşandığını göstermektedir. Bu bağlamda özellikle şu sorunlar dikkat çekmektedir.

İhale süreçlerindeki usulsüzlükler belediyeciliğe ait sorunların başında yer almaktadır. Bazı belediyelerdeki ihale süreçlerinin şeffaflık ilkesine uygun yürütülmediği, belirli kişi ve şirketlere avantaj sağlandığı yönünde iddialar bulunmaktadır. Bu durum, rekabet ortamını ortadan kaldırarak kamu kaynaklarının verimli kullanılmasını engellemektedir. Proje planlamasındaki yetersizlikler konusu da yine başat sorunlardan bir diğeri olarak öne çıkmaktadır. Belediyelerin altyapı, sosyal hizmetler ve kamu yararına yönelik projelerinde doğru fizibilite çalışmalarının yapılmadığı, bütçelerin yanlış planlandığı ve kaynakların etkin kullanılmadığı görülmektedir. Bu da tamamlanamayan veya gereksiz projelere kaynak aktarımına yol açmaktadır.

Temsil ve ağırlama giderleri de belediyelerin öne çıkan sorunlarından birisidir. Belediyelerin temsil, tanıtım ve ağırlama adı altında yaptığı harcamalar giderek artmakta, bu kalemler için ayrılan bütçeler çoğu zaman kamu hizmetleri için harcanması gereken kaynakları tüketmektedir.

Belediyelerin halktan kopuk ve halkın ihtiyaçlarına karşılamayacak şekilde karar alma süreçleri de ciddi sorunlara yol açmıştır. Belediyeler, karar alma süreçlerinde halkın görüşlerine yeterince yer vermemekte, hesap verebilirlik ve katılımcılık ilkelerini göz ardı etmektedir. Özellikle bütçe harcamaları konusunda halkın bilgiye erişim hakkı kısıtlanmakta ve denetim süreçlerinden uzak tutulmaktadır.

Personel ve danışmanlık giderlerindeki artışında belediyelerin verimli çalışmamasında etkisi büyüktür. Belediyelerde liyakat ilkesine aykırı atamalar ve yüksek maaşlarla yapılan danışmanlık sözleşmeleri, kamu kaynaklarının israfına neden olmaktadır. Bu durum aynı zamanda belediye çalışanlarının moral ve motivasyonunu da olumsuz etkilemektedir.

Belediyelerin yaşadığı sorun ve sıkıntıların temelinde ise yolsuzluk ve israf iddiaları yer almaktadır. Kamu kaynaklarının amacı dışında kullanıldığına, bazı projelerin rant ve kişisel çıkar amacı taşıdığına dair iddialar, belediyelere olan güveni zedelemekte ve yerel yönetimlerin meşruiyetini sorgulamaktadır.

Bu gerekçeler ışığında, belediyelerin bütçe harcamalarının etkinlik, verimlilik ve şeffaflık açısından incelenmesi; kamu kaynaklarının kötüye kullanılmasının önlenmesi için gerekli denetim mekanizmalarının geliştirilmesi; halkın denetim ve katılım hakkını güçlendirecek önlemlerin tespit edilmesi ve yerel yönetimlere olan güvenin yeniden tesis edilmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.